

Autors: **Labi** Raksta ID= **29**

Intervija ar Moa

Moa laikam ir bijis latviešu WAP'ā no pašiem tā pirmsākumiem, tāpēc daudzi(nu vismaz es) uzskata viņu par WAP-vectētiņu=) Tāpēc uzdevu viņam dažus jautājumus par vēsturi.

1. Vārds(nav obligāti), vecums, nodarbošanās. Normunds, 41, elektriķis un "caurumlāpāmais" (tāds kā aizstājējs dažādos tehniskos darbos). **2. Cik sen sāki lietot WAPu? Kā WAP's tad "izskatījās"? Vai bija latviešu lapas?** Ojj..., kas tad to tagad atceras, sen jau tas bija, kad LMT palaida GPRS testa režīmā. Izskatījās jau necili, plīks WML ar tolaik ieteikto nelielo apjomu datiem lapā. Pēc ieteiktajiem <3kB vienam WML dokumentam jau nebija kur ieskrieties. Pa retam jau bija kāda maza melnbalta bildīte wbmp(wireless bitmap) formāta, taču pārsvarā tikai teksti un linki. Tolaik telefoniem bija ļoti maza kešatmiņa, tāpēc lai lapas neuzkārtos ielādējot, tās taisīja "maza svāra". Latviešu WAP lapas bija tad jau. **3. Kuras bija pirmās latviešu WAP lapas, kas tajās bija (čati, ielādes, forumi vai kaut kas cits)?** No portālu lapām atceros oto, one, datuves wap pielikumu. Oto un one.lv bija faktiski nopietnākās vietnes WAP, kur viss notikās. Oto bija normāls čats un noderīgi linki, savukārt one bija forums un vienīgais tolaik normālais WAP e-pasts. Datuve publicēja tehnoloģiju rakstus WAP formātā. Privātlapas bija jau emigo, Axis un brieda snekatsteam apvienība(4 aizrāvušies ar neta WAP apspriešanu kadri) toreiz. Emigo un Axis jau bija pa kādai ielādītei, nedaudz bildītes(pamatā logo melnbaltie) un midi melodijas dažas. **4. Kā izmainījās latviešu WAP's? Ir labāk vai sliktāk? (ņemot vērā to, ka drošvien daudzas "pirmās" latviešu lapas jau ir pazudušas)** Pieaugot telefonu un WAP konstruktoru iespējām sliktāk palikt nevar. Sliktāk vienīgi to skaits un specifiskā konkrētai kādai lapai trūkums, jo lapas, kuras ne ar ko neatšķiras lietotāji neievēro. Ļoti lielu ļaunumu nodarīja free skriptu un čatu/forumu servisu laišana riņķī. Tas ir mans stingrs uzskats! Jā, no pirmajām latviešu WAP privātlapām laikam gandrīz visas ir pazudušas. **5. Kas attīsta latviešu WAP'u? Kapēc lietuvieši mums ir krietni priekšā?(par igauņiem nezinu)** Patreiz attīstās labi, tieši ne kvantitatīvi, bet iet savu ceļu un mēģina kvalitatīvākas. He he, ar ko tad tie lietuvieši mums ir priekšā? Viņiem tas pats liktens vien būs kā mums, arī viņiem ir maz kvalitatīvu lapu ar pareizām tendencēm. Igauniem privātlapu WAP sektorā mums pierastajā izpratnē nav nemaz īsti. **6. Kādas ir ārzemju WAP'a tendences, kas būs "modē" nākotnē?** Pamatā pelnītāji tirgo WAP ielādes, bet brīvā satura vairāk turas pie sociāliem WAP tīkliem un mazliet reklāmas. Nākotnē....grūti pateikt, sāks ieviest flash WAP lapās vai kādu līdzīgu tehnoloģiju, kas ļaus dinamiskāk un vizuāli pievilcīgāk uzturēt lapas(nu kaut vai čatojot visādi alerti mainot krāsu vai vibro slēgājot). Varbūt mums tiks tā laime sagaidīt kādu jaunu markup valodu un spējām pieglabāt datus, ne kā parastu failu kešatmiņā, bet kā dinamisku programmiņu. Lai nu kā, WAP tuvinās WEB līdz ar mobilo ierīču iespēju attīstību. **7. Latviešu WAP'a "būvētāji" Tevi pazīst, kā labu programmētāju, ko tad īsti Tu māki?** Perl un PHP tā labāk servera puses programmēšanas valodas, MySQL datubāzes, markup valodas laikam WML, HTML, XHTML: D. Dzelžiem Assembler un doma ir kādu C vēl paņemt. Skolas gados Basic, Focal, Pascal. **8. Ko Tu esi**

veidojis priekš WAP'a?(kādu projektus) Projektiem man īsti enerģijas nepietika, idejiski palika daudz. Nu konstruktoru laikus neņemsim, tad biju safārējies ar WAP:) **9. Tu pazīsti daudzus WAP programmētājus? Manuprāt, labākie latviešu programmētāji, tomēr nodarbojas ar WEB'u, WAP's tiek noniecināts, vai tā ir? Pa daļai ir. WAP'ā nepelna.** **10. Ko Tu ieteiktu tiem, kas vēlas sākt nodarboties ar WAP programmēšanu?** Vēlēties tā kārtīgi, ne tāpēc ka feini ir sava WAP lapa. **11. Cik zinu, Tev arī pašam ir WAP lapa(wapam.lv). Vai Tu domā tur izveidot kaut ko jaunu?** Lēni man iet tur. Laika maz atliek tagad. Plāns ar spēļu pilsētīnu lēnām īstenojas. **12. Cik atceros latviešu WAP'a, pat bija viens skandāliņš, kad pārstāja darboties populārais portāls latwap.net. Varbūt Tu zini sīkāk, kas notika ar latwap.net?** Tā īsti nemaz es nezīnu kāds bija iemesls tam, skripts pats, kā jau vairums publiski zlikto, bija diezgan caurumains. **13. Vai ir bijuši arī citi dīvaini atgadījumi latviešu WAP'a? Vai kāds portāls bija uzlauzts? Kuri varētu būt latviešu WAP'a ļaundari?:D** Pats esmu paspēlējis arī ar to, bet kur gan es labāk neteikšu:D Test^ man arī palauza, bet ieguvēji bijā abi:) Viņam prakse SQL injekcijās, man savukārt iemesls aizlāpīt caurumus. **14. Kuras lapas Tu ieteiktu apmeklēt katram WAP'a lietotājam?** Tās, kuras katram patīk. Jaunajiem wapoga, man tur pasmagi pašam:) **Paldies par interviju!:)**

Uzrakstīts:10:18 31-07-10